

CESTOVÁNÍ PO **EVROPĚ** 2013–2014

Evropská unie, kterou s přistoupením Chorvatska od 1. července 2013 bude tvořit 28 zemí, se rozprostírá napříč celým evropským kontinentem od Laponska na severu až ke Středozemnímu moři na jihu a od západního pobřeží Irska až k břehům Kypru. Vyznačuje se rozmanitou krajinou, od skalnatých pobřeží po písčité pláže, od úrodných pastvin po vyprahlé pláně, od jezer a lesů po arktickou tundru.

Evropské národy se svými rozličnými tradicemi, kulturami a jazyky tvoří něco přes 7 % světové populace. Jejich historické dědictví se odráží v pravěkých jeskynních malbách, v památkách starověkého Řecka a Říma, v maurské architektuře, středověkých hradech, renesančních palácích a barokních chrámech. Moderní Evropa přitahuje turisty také svými rušnými velkoměsty, pestrou kulturní nabídkou, zimními a letními sporty a rozmanitou kuchyní.

Evropané rádi cestují a odstranění většiny formalit spojených s hraničními kontrolami a celním odbavením cestování výrazně zjednodušilo. Sedmáct států EU sdílí stejnou měnu (euro), která usnadňuje porovnávání cen a odstraňuje náklady a překážky spojené s výměnou peněz. Vytvoření jednotného trhu, který dnes zahrnuje více než 500 milionů lidí, přineslo širší nabídku zboží a nižší ceny. Pro většinu Evropanů je dnes cestování po EU stejně jednoduché jako cestování po vlastní zemi.

POTŘEBNÉ DOKLADY

OBČANÉ EU

Cestovní pas nebo občanský průkaz

Již 22 členských zemí Evropské unie mezi sebou zrušilo hraniční kontroly, a to díky tzv. schengenským pravidlům, která jsou součástí právních předpisů EU. Těmito pravidly se ruší hraniční kontroly mezi zúčastněnými státy a namísto nich se zavádějí účinné kontroly na vnějších hranicích Unie a společná vízová politika. Schengenská pravidla plně uplatňují všechny země EU kromě Bulharska, Irska, Chorvatska, Kypru, Rumunska a Spojeného království. Do schengenského prostoru naopak náleží též Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko, třebaže nejsou členy EU.

Při cestě do nebo ze zmíněných šesti zemí Unie, které jsou mimo schengenský prostor, a při překročení vnějších hranic EU budete tedy muset na hranici předložit platný cestovní pas nebo občanský průkaz. I na cestách v EU je však pas nebo občanský průkaz třeba mít u sebe, protože můžete být vyzváni k jeho předložení, abyste prokázali svou totožnost nebo z bezpečnostních důvodů. Před cestou mimo hranice EU si zjistěte, jaké doklady jsou vyžadovány v zemi, kterou hodláte navštívit. Platný občanský průkaz lze získat pouze od příslušných orgánů ve vaší zemi.

Děti musí mít svůj vlastní cestovní pas či občanský průkaz.

Víza

Pro cestování v rámci EU vízum nepotřebujete.

OBČANÉ ZEMÍ, KTERÉ NEJSOU ČLENY EU

Cestovní pas

Potřebujete platný cestovní pas.

Víza

Státní příslušníci 41 zemí nepotřebují k návštěvě EU na dobu do tří měsíců žádné vízum. Patří mezi ně Austrálie, Kanada, Japonsko, Nový Zéland a Spojené státy americké. Seznam zemí, jejichž státní příslušníci potřebují vízum k návštěvě Spojeného království nebo Irska, se poněkud liší od seznamu pro ostatní země EU. O vízum musíte požádat na konzulátě nebo velvyslanectví země, kterou se chystáte navštívit.

Máte-li vízum vystavené některou ze zemí, které plně uplatňují schengenská pravidla, toto vízum vám automaticky umožňuje cestovat i do ostatních zemí schengenského prostoru. Platné povolení k pobytu vystavené jednou z těchto zemí je rovnocenné vízu. Pro cestu do země, která není členem schengenského prostoru, může být po vás požadováno vízum příslušné země.

PENÍZE

EURO

Euro je zákonným platidlem v 17 zemích EU, které mají celkem okolo 332 milionů obyvatel: Belgie, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko, Slovensko a Finsko.

Euro se označuje symbolem €. Eurobankovky jsou ve všech zemích stejné, každá země však vydává své vlastní mince, na jejichž rubu jsou vyobrazeny charakteristické národní motivy. Všechny bankovky a mince platí ve všech zemích EU, které přijaly euro, včetně mnoha jejich zámořských území.

Po dohodě s EU používají euro jako svou národní měnu také Andorra (od července 2013), Monako, San Marino a Vatikán. Některé další země a území, jako Kosovo a Černá Hora, používají euro jako svou měnu *de facto*.

V zemích mimo eurozónu přijímají některé hotely, obchody a restaurace, zejména v turistických oblastech, platby v eurech i v národní měně. Ze zákona však k tomu nemají povinnost.

VYBÍRÁNÍ HOTOVOSTI A PLATBY KARTOU

Díky předpisům EU vás výběr z bankomatu v eurech kdekoli v EU stojí stejně jako výběr z bankomatu jiné banky ve vaší zemi. Stejný transakční poplatek jako ve vaší zemi vám bude účtován i za platbu uskutečněnou v eurech debetní nebo kreditní kartou, bez ohledu na to, v které zemi EU ji uskutečníte. Banky v těch zemích EU, které nepoužívají euro, musí

těž za transakce v rámci EU účtovat stejné poplatky jako za transakce uskutečněné v dané zemi, pokud se platba či převod provádí v eurech. Na mezinárodní platby v jiných měnách se toto pravidlo nevztahuje. Výše poplatků samozřejmě závisí na vaší bance.

NAKUPOVÁNÍ

V RÁMCI EU

Pokud si koupíte nebo dovážíte věci pro svou osobní potřebu a nikoli na další prodej, neexistují při cestování mezi zeměmi EU žádná omezení. Daně (DPH a spotřební daně) jsou zahrnuty v ceně a v žádné jiné zemi EU se již další daň neplatí.

Tabák a alkohol

Každá země může stanovit orientační množství tabáku a alkoholu, které ještě považuje za přiměřené pro osobní potřebu. Převážíte-li větší množství tohoto zboží, můžete být zkontrolováni, aby se zjistilo, jestli ho nechcete prodat dál. Orientační maximální množství nesmí být nižší než:

800 cigaret

400 doutníků

200 doutníků

1 kg tabáku

10 litrů destilátů

20 litrů dolihovaného vína (např. portské nebo sherry)

90 litrů vína, z toho maximálně 60 litrů šumivého vína

110 litrů piva

PŘI PŘÍJEZDU DO EU Z NEČLENSKÉ ZEMĚ

Pokud přijíždíte do EU z nečlenské země, můžete si dovést zboží pro osobní potřebu, aniž byste museli platit DPH nebo spotřební daň, pokud jeho množství nepřesáhne níže uvedené limity. Totéž platí, pokud přijíždíte z Kanárských ostrovů, Normanských ostrovů, Gibraltaru nebo jiných území, na kterých neplatí právní předpisy EU ohledně DPH a spotřebních daní.

Alkoholické nápoje

1 litr destilátů s obsahem alkoholu vyšším než 22 % objemových nebo
2 litry dolihovaného či šumivého vína

4 litry tichého (nešumivého) vína

16 litrů piva

Tabákové výrobky

Pokud přijíždíte do EU z nečlenské země, existují na tyto výrobky v závislosti na zemi, kterou navštívíte, vyšší a nižší limity. Pokud se některá ze zemí EU rozhodne uplatňovat nižší limity, může se rozhodnout je uplatňovat pouze na cestující po zemi a moři (Bulharsko, Řecko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Švédsko), nebo na všechny cestující (Estonsko a Rumunsko).

Vyšší limit

200 cigaret nebo

100 doutníků nebo

50 doutníků nebo

250 g tabáku nebo

Nižší limit

40 cigaret nebo

20 doutníků nebo

10 doutníků nebo

50 g tabáku

Jiné zboží včetně parfémů

Můžete dovést zboží do hodnoty 300 EUR na osobu nebo 430 EUR pro osoby cestující leteckou nebo námořní dopravou. Některé země EU uplatňují u osob mladších 15 let nižší dovozní limit, který ale nesmí činit méně než 150 EUR.

OCHRANA SPOTŘEBITELŮ

Jako spotřebitelé jste chráněni některými základními předpisy, které platí bez ohledu na to, ve které zemi EU se právě nacházíte.

- Právní předpisy EU o označování potravin vám umožňují zkontrolovat si, co kupujete. Můžete si ověřit, zda výrobek neobsahuje látky, na které se často vyskytuje alergie či nesnášenlivost.
- Ekologické logo EU na všech balených ekologických potravinách ukazuje, že zboží je v souladu s předpisy EU o ekologické produkci a o označování ekologických produktů a že nejméně 95 % složek výrobku pocházejících ze zemědělské produkce bylo získáno ekologickou cestou.
- V supermarketech musí být uvedena jednotková cena zboží (cena za kilogram nebo litr), což usnadňuje porovnávání cen.
- Na kosmetických přípravcích musí být uvedeno, jak dlouho po otevření je lze používat. Tuto informaci označuje symbol otevřené nádoby. Ochranné prostředky proti slunečnímu záření nyní musí uvádět normalizované označení ochrany proti UVA a standardní výrazy popisující stupeň ochrany. Nelze tedy např. používat zavádějící prohlášení typu „úplná ochrana“.
- Označení, které je třeba uvedeno na hračkách, spotřební elektronice či mobilních telefonech, potvrzuje, že výrobek splňuje všechny příslušné bezpečnostní, zdravotní i environmentální požadavky. Jeho uvádění na všech výrobcích prodávaných v EU nicméně není povinné.
- Evropská spotřebitelská centra poskytují praktické informace o právech spotřebitelů a rovněž rady a pomoc v případě přeshraničních stížností či sporů. Tato centra se nacházejí ve všech zemích EU.

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Většina Evropanů se snaží aktivně podílet na řešení problémů změny klimatu a na ochraně životního prostředí. Když plánujete nějakou cestu, zvažte, jakým způsobem neplýtvat energií a zdroji a jak omezit emise.

Pokud chcete používat ekologičtější výrobky, dívejte se po ekoznačce EU, a to na každodenním spotřebním zboží od šampónů až po obuv. Tato značka vám také pomůže najít ubytovací zařízení, která jsou ohleduplná k životnímu prostředí, ať už se jedná o hotel, penzión, ubytovnu nebo kempink. Znamená to například, že se dané ubytovací zařízení snaží omezovat spotřebu energie a vody, snižovat množství odpadu a využívat energii z obnovitelných zdrojů.

CESTOVÁNÍ

AUTEM

Řidičský průkaz

Platný řidičský průkaz vystavený v jedné zemi EU platí v celé Unii. Nové řidičské průkazy se nyní vystavují ve formě standardních plastových karet. V některých zemích musíte mít při řízení u sebe kromě platného řidičského průkazu rovněž osvědčení o registraci vozidla.

Povinné ručení a pojištění vozidla

Při cestách v rámci EU platí vaše povinné ručení automaticky jako zákonné pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla i v zahraničí. To se týká rovněž Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Máte-li uzavřeno sdružené pojištění, ověřte si, zda se pojistné krytí vztahuje i na cesty do zahraničí.

Od své pojišťovny si můžete vyžádat evropský formulář oznámení nehody, což je standardní dokument, který vám v případě autohavárie v zahraničí usnadní postup na místě.

Tzv. zelená karta není při cestování v rámci EU povinná, protože však slouží jako mezinárodně uznávaný doklad o pojištění, usnadňuje uplatnění náhrady škody v případě nehody. Pokud u sebe zelenou kartu nemáte, měli byste mít příslušný doklad o pojištění.

Bezpečnost za volantem

Ve všech zemích EU platí povinnost mít při jízdě zapnuté bezpečnostní pásy ve všech vozidlech, které jsou jimi vybaveny. Pro děti se musí používat dětské zádržné systémy (autosedačky) v osobních a nákladních automobilech, a pokud možno i v ostatních typech vozidel.

Používání mobilního telefonu za jízdy výrazně zvyšuje nebezpečí nehody a je výslovně či nepřímo zakázáno ve všech zemích EU.

Maximální povolené množství alkoholu v krvi se v jednotlivých zemích liší a pohybuje se mezi 0 mg/ml a 0,8 mg/ml. Více informací o pravidlech silničního provozu v každé zemi EU, např. pokud jde o rychlostní omezení, povinné používání světel ve dne, zimní pneumatiky a bezpečnostní vybavení pro motocyklisty a cyklisty, můžete najít na stránce http://ec.europa.eu/transport/road_safety/going_abroad/index_en.htm. Postih řidičů, kteří se dopustili dopravního přestupku v zahraničí, bude od listopadu 2013 usnadněn díky přeshraniční výměně informací.

Nezapomeňte, že v Irsku, na Kypru, na Maltě a ve Spojeném království se jezdí vlevo a že v některých zemích, např. v Belgii, Francii, Nizozemsku a Portugalsku, se pravidlo přednosti zprava používá ve větší míře.

LETADLEM

Vytvoření jednotného evropského trhu v letecké dopravě přineslo cestujícím nižší ceny a větší výběr dopravců a služeb. Předpisy platné v EU umožňují cestujícím porovnávat ceny letecké dopravy. Letecké společnosti musí uvádět své ceny tak, aby zahrnovaly samotnou letenku i veškeré taxy, poplatky a příplatky.

V zájmu zajištění vysoké míry bezpečnosti v celé EU byla pro všechny odlety z evropských letišť stanovena společná pravidla a normy týkající se bezpečnostních kontrol, příručních zavazadel a odbavovaných zavazadel. Přepisy EU stanoví seznam předmětů, které nejsou povoleny v kabině letadla, a předmětů, které se nesmějí nacházet v odbavených zavazadlech určených k přepravě v nákladovém prostoru letadla. Stále platí omezení ohledně množství tekutin, jež mohou být přepravovány v příručním zavazadle procházejícím bezpečnostní kontrolou. Tato omezení budou postupně zrušena, jakmile bude možné je nahradit detektory kapalných výbušnin.

EU vede seznam leteckých společností, které mají zakázáno provozovat lety v Unii a používat zde letiště.

VLAKEM

EU má železniční síť o délce více než 212 000 km s rozvinutou mezinárodní osobní přepravou. Vysokorychlostní tratě, na nichž vlaky dosahují rychlosti až 350 km/h, vedou přes několik zemí a jejich délka dosahuje více než 6 000 km. Tato síť se stále rozšiřuje.

LODÍ

Země EU spojuje řada námořních tras, na kterých se poskytují pravidelné a kvalitní služby, jež jsou alternativou k silniční, letecké či železniční dopravě, nebo je lze využívat v kombinaci s touto dopravou. Existuje zde rovněž 41 000 km vnitrozemských vodních cest. Unie stojí v čele úsilí o zlepšování námořní bezpečnosti a prosazování vysoce kvalitních norem a předpisů pro ochranu cestujících a posádek při plavbě na trajektech mezi evropskými přístavy a také na osobních lodích plavících se v rámci EU.

PRÁVA CESTUJÍCÍCH

Evropská unie je jediným územím na světě, kde byly zavedeny minimální normy pro práva cestujících využívajících všechny druhy dopravy – silniční, leteckou, železniční i lodní. Cestující v EU, včetně osob se zdravotním postižením či omezenou pohyblivostí, mají právo na informace, pomoc a za určitých okolností i na vrácení peněz v případě zrušení spoje nebo velkého zpoždění.

CESTUJÍCÍ AUTOBUSEM A AUTOKAREM

Všichni cestující, kteří se přepravují autobusem nebo autokarem, mají nyní právo na odpovídající informace před cestou a během ní. Cestující na trasách 250 km či více mají další práva, jako např. pomoc, finanční náhradu či přesměrování v případě zpoždění nebo zrušení spoje. Cestujícím se zdravotním postižením nebo omezenou pohyblivostí může být poskytnuta bezplatná pomoc na nástupních a výstupních místech a při cestě autobusem nebo autokarem. Upozorněte dopravce a provozovatele nádraží na případné zvláštní potřeby při rezervaci či koupi jízdenky předem nebo alespoň 36 hodin před samotnou cestou.

CESTUJÍCÍ LETADLEM

Počet cestujících se od roku 2000 zvýšil o přibližně 35 %, což vedlo k ještě naléhavější potřebě stanovit minimální soubor práv pro cestující v letecké dopravě. Jako cestující letadlem máte právo na informace, finanční náhradu, přesměrování, odškodnění (za určitých okolností) a pomoc, pokud je váš let opožděn či zrušen nebo pokud je vám odepřen nástup na palubu letadla. Tato práva se vztahují na všechny pravidelné a charterové lety, a to jak vnitrostátní, tak mezinárodní, s odletem z jakéhokoli letiště v EU (nebo z Islandu, Norska a Švýcarska). Pokud jde o přilet na letiště EU z nečlenských zemí, vztahují se tato práva pouze na lety provozované společnostmi s licencí v EU (nebo na Islandu, v Norsku a Švýcarsku).

Letečtí dopravci jsou odpovědní v případě nehod nebo za ztrátu, poškození či nedodání zavazadla. Cestující mají rovněž určitá práva v souvislosti s organizovanými zájezdy. Cestující se zdravotním postižením nebo omezenou pohyblivostí mají právo na bezplatnou pomoc na palubě letadla a na letišti, takže mohou snadno cestovat jako všichni ostatní. Informujte leteckou společnost o vašich potřebách alespoň 48 hodin předem.

Pokud chcete podat stížnost, kontaktujte nejdříve leteckou společnost nebo organizátora zájezdu. Nedodrželi-li své závazky, můžete se obrátit na příslušný orgán ve vaší zemi. Více informací získáte na bezplatné lince služby Europe Direct na čísle 00 800 6 7 8 9 10 11.

CESTUJÍCÍ VLAKEM

Předpisy EU posílily a zlepšily práva cestujících v železniční dopravě prostřednictvím zajištění lepší informovanosti a práv v případě zpoždění, zmeškaných přestupů a zrušení spojů v rámci všech mezinárodních linek v Unii. Cestující se zdravotním postižením nebo omezenou pohyblivostí mají právo na bezplatnou pomoc ve stanicích a ve vlaku. O případnou pomoc je třeba požádat 48 hodin předem. Více informací získáte na bezplatné lince služby Europe Direct na čísle 00 800 6 7 8 9 10 11.

CESTUJÍCÍ NÁMOŘNÍ A VNITROZEMSKOU LODNÍ DOPRAVOU

Nových práv nyní mohou využívat i cestující po moři nebo na vnitrozemských vodních cestách. Jde například o právo na vrácení peněz, přesměrování, odškodnění a pomoc v případě zpoždění či zrušení plavby a také právo na informace. Cestující se zdravotním postižením nebo omezenou pohyblivostí mají rovněž právo na bezplatnou pomoc jak v přístavu, tak na palubě lodi. Informujte dopravce a provozovatele přístavů o svých zvláštních potřebách při rezervaci, koupi jízdenky předem nebo alespoň 48 hodin před vyplutím. Tato práva se vztahují (kromě určitých výjimek) na služby cestujícím, kteří vyplouvají nebo připlouvají do přístavu v EU, a na výletní plavby, kdy se přístav nalodění nachází v EU.

ZDRAVOTNÍ PÉČE

PŘÍSTUP KE ZDRAVOTNÍ PÉČI

Pokud onemocníte nebo se vám stane nehoda při návštěvě jiné země EU, Islandu, Lichtenštejnska, Norska nebo Švýcarska, máte jako státní příslušník členského státu Unie nárok na tytéž služby veřejného zdravotnictví jako osoby pojištěné v dané zemi. V každé zemi funguje veřejné zdravotnictví podle jiných pravidel. V některých zemích je péče zdarma, v některých se platí část nákladů, v jiných musíte zaplatit celou částku a potom žádat o proplacení. Schovávejte si proto všechny účtenky, recepty a stvrzenky. O proplacení žádejte v zemi, kde se nacházíte, nebo případně po návratu domů.

Pro zjednodušení postupů, odstranění byrokracie a urychlení úhrady výdajů byl zaveden tzv. evropský průkaz zdravotního pojištění. Pokud tento průkaz ještě nemáte, požádejte o něj svou zdravotní pojišťovnu, která vám ho bezplatně vydá. Některé země přetiskují evropský průkaz na zadní stranu svých průkazů, jiné vystavují samostatný průkaz.

CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ

Evropský průkaz zdravotního pojištění nenahrazuje cestovní pojištění. Nemůže se vztahovat na všechny výdaje na zdravotní péči a nikdy se nevztahuje na náklady na repatriaci. Může tedy být praktické si ještě zvlášť sjednat i cestovní pojištění.

LÉKY

Pokud užíváte léky na lékařský předpis, vezměte předpis s sebou. Berte s sebou pouze takové množství léků, které skutečně potřebujete, neboť větší množství může vzbudit podezření.

OČKOVÁNÍ

Pro cestování v rámci EU se obecně nevyžaduje žádné očkování. Existují však určité požadavky nebo doporučení pro některá zámořská území EU. Před cestou se proto poraďte s lékařem.

VODA KE KOUPÁNÍ

V celé EU platí pro vodu ke koupání přísné normy a kvalita vody je obecně vysoká. Více než 90 % z celkového počtu 22 000 míst ke koupání na mořském pobřeží a u řek nebo jezer v EU nyní splňuje minimální normy pro kvalitu vody. Informace o kvalitě vody v těchto místech udávají oficiální symboly. Kromě toho se díky různým dobrovolným projektům, jako je např. „Modrá vlajka“, můžete dozvědět, zda určitá pláž či přístav splňuje specifické normy týkající se kvality vody, bezpečnosti, poskytování služeb, ochrany životního prostředí a poskytování informací.

KOMUNIKACE

JAZYKY

Evropa je jazykově značně rozmanitá. Hlavní jazykové skupiny v EU zahrnují jazyky germánské, románské, slovanské, baltské a keltské. Orgány EU používají 24 úředních jazyků, ale v Evropě se mluví i mnoha dalšími, méně rozšířenými jazyky.

Mnoho Evropanů ovládá kromě své mateřštiny ještě nejméně jeden další jazyk a více než čtvrtina dospělé populace mluví alespoň dvěma cizími jazyky. Všude však uvítají, když se při návštěvě jiných evropských zemí budete snažit používat při komunikaci s jejich obyvateli alespoň několik výrazů v místním jazyce. Níže je uvedeno, jak říct v několika jazycích „děkuji“:

anglicky	<i>Thank you</i>	maďarsky	<i>Köszönöm</i>
bulharsky	<i>Blagodarya</i>	maltsky	<i>Grazzi</i>
česky	<i>Děkuji</i>	německy	<i>Danke</i>
dánsky	<i>Tak</i>	nizozemsky	<i>Bedankt</i>
estonsky	<i>Aitäh</i>	polsky	<i>Dziękuję</i>
finsky	<i>Kiitos</i>	portugalsky	<i>Obrigado (jste-li muž)</i> <i>Obrigada (jste-li žena)</i>
francouzsky	<i>Merci</i>	řecky	<i>Efkaristo</i>
chorvatsky	<i>Hvala</i>	rumunsky	<i>Mulțumesc</i>
irsky	<i>Go raibh maith agat</i>	slovensky	<i>Ďakujem</i>
italsky	<i>Grazie</i>	slovinsky	<i>Hvala</i>
litevsky	<i>Ačiū</i>	španělsky	<i>Gracias</i>
lotyšsky	<i>Paldies</i>	švédsky	<i>Tack</i>

TELEFONOVÁNÍ

Pro mezinárodní telefonické hovory platí v celé EU pouze jedna předvolba: 00.

Směrová čísla jednotlivých zemí jsou:

A	Rakousko	43	HR	Chorvatsko	385
B	Belgie	32	I	Itálie	39
BG	Bulharsko	359	IRL	Irsko	353
CY	Kypr	357	L	Lucembursko	352
CZ	Česká republika	420	LT	Litva	370
D	Německo	49	LV	Lotyšsko	371
DK	Dánsko	45	M	Malta	356
E	Španělsko	34	NL	Nizozemsko	31
EST	Estonsko	372	P	Portugalsko	351
F	Francie	33	PL	Polsko	48
FIN	Finsko	358	RO	Rumunsko	40
GB	Spojené království	44	S	Švédsko	46
GR	Řecko	30	SK	Slovensko	421
H	Maďarsko	36	SLO	Slovinsko	386

MOBILNÍ TELEFONY

Díky novým předpisům EU pro roaming platným od 1. července 2012 se nyní ceny za různé mobilní služby, hovory, textové zprávy a stažená data snížily oproti roku 2007 o 75 %. Stejně jako odchozí a příchozí hovory a textové zprávy bude nyní při cestování do jiných zemí EU v důsledku nových cenových stropů mnohem levnější i používání internetu z mobilního telefonu pro přístup k mapám, fotografiím, sociálním sítím a e-mailům.

Nové maximální sazby (bez DPH)

1. července 2012	1. července 2013	1. července 2014
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Data (za 1 MB)	70 centů	45 centů	20 centů
Odchozí hovory (za min.)	29 centů	24 centů	19 centů
Příchozí hovory (za min.)	8 centů	7 centů	5 centů
SMS (každá)	9 centů	8 centů	6 centů

Tyto cenové stropy představují maximální tarify. Operátoři mohou nabízet i nižší sazby, proto si prostudujte, které nabídky jsou nejvýhodnější. Od 1. července 2012 se zákazníkům při cestování mimo EU zobrazí textová zpráva, e-mail nebo zvláštní okno s upozorněním, že účet za přenos dat se blíží částce 50 eur nebo limitu, který si zákazník předem určil. Tato služba je rozšířením systému, který již funguje v rámci EU.

Počínaje 1. červencem 2014 budou mít zákazníci možnost vybrat si roamingovou smlouvu nezávisle na smlouvě u mobilního operátora ve své vlasti, avšak s použitím téhož telefonního čísla. Budou také moci v zahraničí používat na mobilním telefonu internet prostřednictvím přímého připojení k síti v dané zemi, pokud je zde tato roamingová služba k dispozici, a cena jim bude účtována příslušným poskytovatelem.

POŠTOVNÉ

Poštovní známky můžete použít pouze v zemi, ve které si je koupíte, i když je jejich cena uvedena v eurech.

ELEKTŘINA

Celá Evropa používá střídavý proud o kmitočtu 50 Hz a napětí 220–240 voltů. V Irsku, na Kypru, na Maltě a ve Spojeném království mají hranaté zástrčky se třemi kolíky, ve všech ostatních zemích EU se však používají zástrčky se dvěma kolíky. Ty mohou být také různé, ale běžné cestovní spotřebiče, jako jsou vysoušeče vlasů a holicí strojky, by mělo být možné použít kdekoli. Na letištích a v turistických střediscích jsou obvykle k dostání zásuvkové adaptéry.

CO PODNIKNOT

V Evropě můžete vybírat ze spousty věcí, které stojí za to vidět, a mnoha aktivit, které lze podnikat. Tipy a informace týkající se jednotlivých zemí najdete na stránkách o evropských turistických destinacích (www.visiteurope.com) nebo na stránkách oficiální turistické organizace dané země.

A	Rakousko	www.austria.info
B	Belgie	www.visitflanders.com www.opt.be
BG	Bulharsko	www.bulgariatravel.org
CY	Kypr	www.visitcyprus.com
CZ	Česká republika	www.czechtourism.com
D	Německo	www.germany-tourism.de
DK	Dánsko	www.visitdenmark.com
E	Španělsko	www.spain.info
EST	Estonsko	www.visitestonia.com
F	Francie	www.franceguide.com
FIN	Finsko	www.visitfinland.com
GB	Spojené království	www.visitbritain.com
GR	Řecko	www.visitgreece.gr
H	Maďarsko	www.hungary.com
HR	Chorvatsko	www.croatia.hr
I	Itálie	www.enit.it
IRL	Irsko	www.discoverireland.ie
L	Lucembursko	www.ont.lu
LT	Litva	www.lietuva.lt/en/tourism
LV	Lotyšsko	www.latviatourism.lv
M	Malta	www.visitmalta.com
NL	Nizozemsko	www.holland.com
P	Portugalsko	www.visitportugal.com
PL	Polsko	www.poland.travel
RO	Rumunsko	www.romaniatourism.com
S	Švédsko	www.visitsweden.com
SK	Slovensko	www.slovakia.travel
SLO	Slovinsko	www.slovenia.info

Použité zkratky zemí odpovídají mezinárodním poznávacím značkám motorových vozidel.

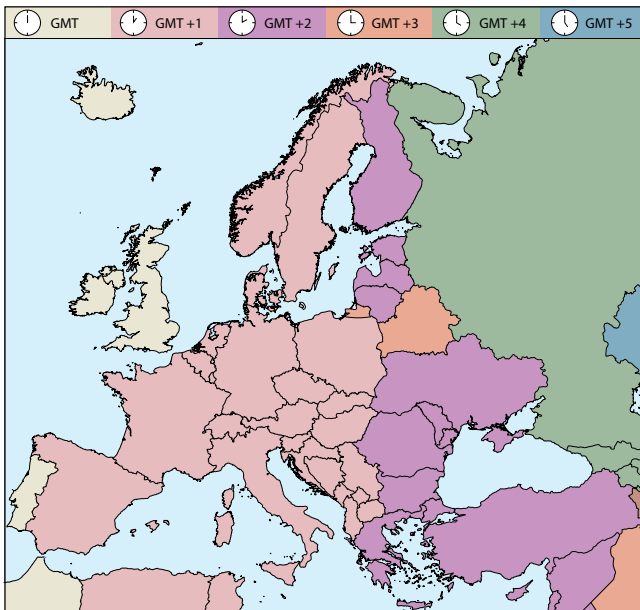
Evropská unie podporuje a spolufinancuje mnoho kulturních projektů a akcí, které se každý rok konají po celé Evropě. Jednou z těchto událostí je každoroční vyhlášení tzv. Evropského hlavního města kultury. EU pomáhá financovat výstavy a akce, které upozorňují na kulturní dědictví vybraných měst, a umožňuje setkávání umělců z nejrůznějších oborů z celé EU.

V roce 2013 se o titul Evropské hlavní město kultury dělí starobylý přístav Marseille na francouzském středozezemním pobřeží a Košice ležící v údolí řeky Hornád na východním Slovensku. V roce 2014 budou Evropskými hlavními městy kultury Riga, hlavní město Lotyšska, nacházející se v ústí řeky Daugava do Baltského moře, a Umeå, univerzitní město ležící 400 km jižně od polárního kruhu v severním Švédsku.

ČASOVÁ PÁSMA

LETNÍ ČAS

Dne 31. března 2013 začíná v celé EU letní čas a hodiny se posunou o jednu hodinu dopředu. Letní čas skončí 27. října 2013, kdy se hodiny posunou o jednu hodinu zpět. V roce 2014 se čas bude měnit 30. března a 26. října.

DOMÁCÍ ZVÍŘATA

Cestování se psem nebo kočkou je dnes mnohem jednodušší díky novému cestovnímu pasu pro zvířata, který vám může vystavit kterýkoli veterinář a který musí mít každý pes i kočka. Kvůli snadnější identifikaci musí být zvíře také vybaveno elektronickým mikročipem nebo mít jasně čitelné tetování, které bylo provedeno do července 2011.

Všechna zvířata v zájmovém chovu musí být očkována proti vzteklině a tyto údaje musí být uvedeny v jejich cestovním pasu. Očkování musí být provedeno po zavedení mikročipu nebo po tetování.

Pokud cestujete se psem do Finska, Irska, na Maltu nebo do Spojeného království, máte povinnost nechat jej před odjezdem u zvěrolékaře ošetřit proti tasemnici. Podrobnosti o tomto zákroku musí být uvedeny v cestovním pasu zvířete. Odcestovat s ním můžete od jednoho do pěti dnů po ošetření.

PRO PŘÍPAD NOUZE

CELOEVROPSKÉ ČÍSLO TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ: 112

V případě nouze volejte číslo 112, které funguje ve všech zemích EU. Hovory na něj jsou z mobilu i z pevné linky bezplatné.

V PŘÍPADĚ ZTRÁTY ČI KRÁDEŽE

Každou krádež nahlase místní policii. K uplatnění náhrady škody od pojišťovny nebo u soudu budete potřebovat policejní protokol. Při ztrátě nebo odcizení kreditní karty ji ihned zablokujte. Pokud vám byl odcizen cestovní pas, nahlase to na konzulátu nebo velvyslanectví své země a na policii. Nezapomeňte, že pokud jste v zemi mimo EU, kde váš stát nemá své zastoupení, můžete se obrátit na konzulát či velvyslanectví kterékoli země Unie.

KONTAKT S EU

NA INTERNETU

Informace ve všech úředních jazycích Evropské unie najdete na portálu europa.eu

OSOBNĚ

Po celé Evropě byly zřízeny stovky místních informačních středisek EU. Adresu vašeho nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: europedirect.europa.eu

TELEFONICKY NEBO POŠTOU

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Na tuto službu se můžete obrátit prostřednictvím bezplatné telefonní linky **00 800 6 7 8 9 10 11** (někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00 800 nebo mohou tyto hovory účtovat) či prostřednictvím placené telefonní linky mimo EU: **+32 22999696**. Můžete také využít elektronické pošty v rámci europedirect.europa.eu

PUBLIKACE O EVROPĚ

Publikace o EU jsou na dosah jednoho kliknutí na internetových stránkách EU Bookshop: bookshop.europa.eu

EVROPSKÁ KOMISE

Zastoupení v České republice

Europe House

Jungmannova 24

111 21 Praha 1

ČESKÁ REPUBLIKA

Tel. +420 224312835

E-mail: [comm-rep-czech@](mailto:comm-rep-czech@ec.europa.eu)

ec.europa.eu

<http://www.evropska-unie.cz>

EVROPSKÝ PARLAMENT

Informační kancelář

Evropského parlamentu

Europe House

Jungmannova 24

111 21 Praha 1

ČESKÁ REPUBLIKA

Tel. +420 255708208

E-mail:

eppraha@europarl.europa.eu

<http://www.evropsky-parlament.cz>

<http://www.europarleuropa.eu>

ÚŘAD VLÁDY ČR

Eurocentrum Praha

Europe House

Jungmannova 24

111 21 Praha 1

ČESKÁ REPUBLIKA

Tel. +420 222517526

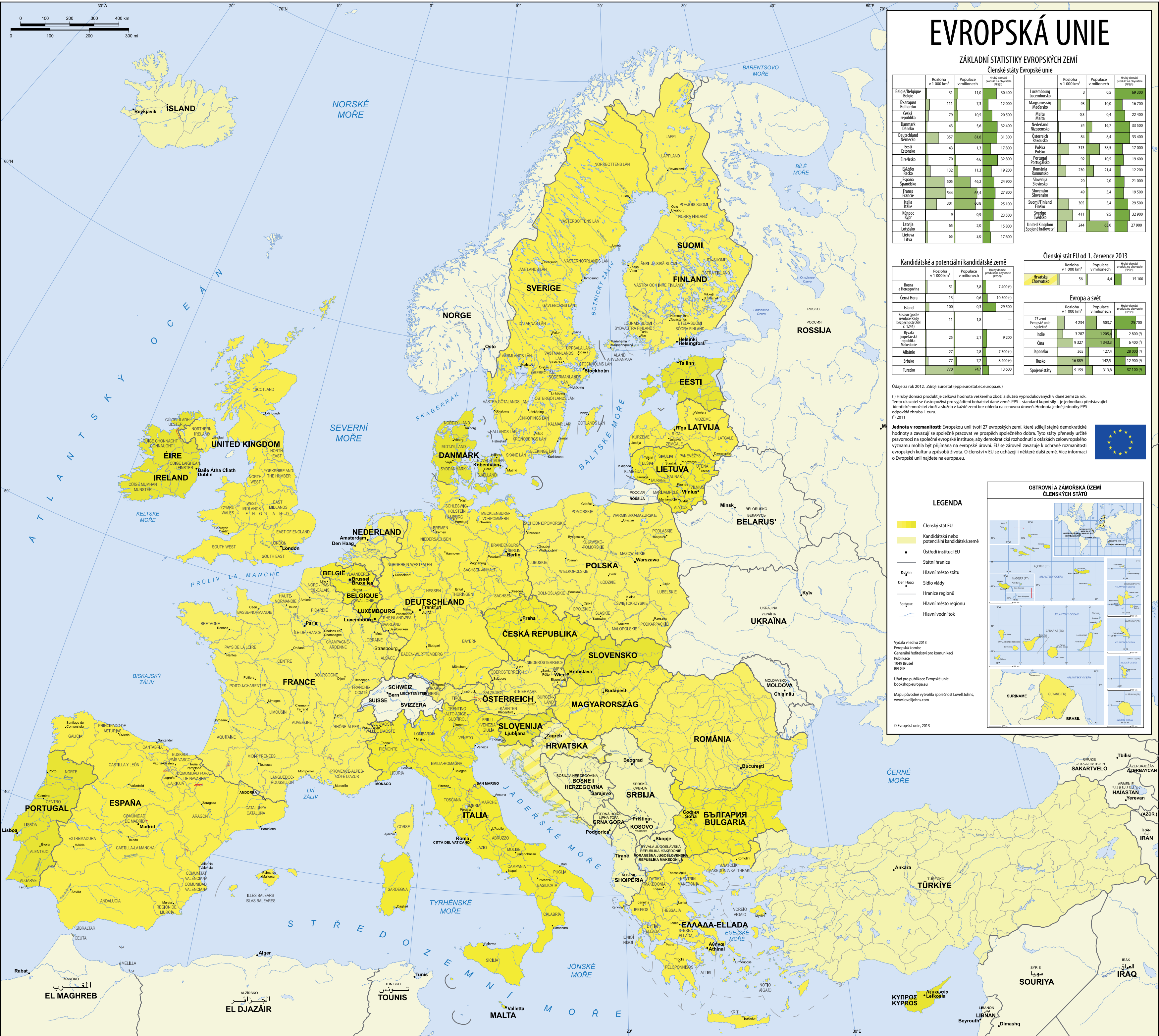
E-mail: [eurocentrum.praha@](mailto:eurocentrum.praha@euroskop.cz)

euroskop.cz

Eurofon 800 200 200

<http://www.euroskop.cz>

Zastoupení a kanceláře Evropské komise a Evropského parlamentu existují ve všech zemích Evropské unie. Evropské unie má rovněž delegace v dalších částech světa.

EVROPSKÁ UNIE

ZÁKLADNÍ STATISTIKY EVROPSKÝCH ZEMÍ

Členské státy Evropské unie			
	Rozloha v 1 000 km ²	Populace v milionech	Hrubý domácí produkt na obyvatele (PPS)
Belgie/Belgique	31	11,0	30 400
Lucembursko	3	0,5	69 300
Bulharsko	111	7,3	12 000
Maďarsko	93	10,0	16 700
Česká republika	79	10,5	20 500
Malta	0,3	0,4	22 400
Dánsko	43	5,6	32 400
Nizozemsko	34	16,7	33 500
Německo	357	81,8	31 300
Estonsko	43	1,3	17 800
Irsko	70	4,6	32 800
Finsko	132	5,3	19 200
Řecko	113	11,3	19 200
Španělsko	505	46,2	24 900
Itálie	301	60,8	25 100
Francie	544	66,4	27 800
Polsko	313	38,5	17 000
Portugalsko	92	10,5	19 600
Rumunsko	230	21,4	12 200
Slovensko	20	5,4	21 000
Slovensko	49	5,4	19 500
Finsko	305	5,4	29 500
Švédsko	411	9,5	32 900
Litva	65	3,0	17 600

Kandidátské a potenciální kandidátské země

	Rozloha v 1 000 km ²	Populace v milionech	Hrubý domácí produkt na obyvatele (PPS)
Bosna a Hercegovina	51	3,8	7 400 (†)
Černá Hora	13	0,6	10 500 (†)
Island	100	0,3	29 500
Kosovo (podle rozlišení Rady bezpečnosti OSN č. 1244)	11	1,8	—
Bývalá jugoslávská republika Makedonie	25	2,1	9 200
Albánie	27	2,8	7 300 (†)
Srbsko	77	7,2	8 400 (†)
Turecko	770	74,7	13 600

Členský stát EU od 1. července 2013

	Rozloha v 1 000 km ²	Populace v milionech	Hrubý domácí produkt na obyvatele (PPS)
Hrvatsko	56	4,4	15 100

Evropa a svět

	Rozloha v 1 000 km ²	Populace v milionech	Hrubý domácí produkt na obyvatele (PPS)
27 zemí Evropské unie společně	4 234	503,7	25 700
Indie	3 287	1 205,4	2 800 (†)
Čína	9 327	1 343,3	6 400 (†)
Japonsko	365	127,4	28 000 (†)
Rusko	16 889	142,5	12 900 (†)
Spojené státy	9 159	313,8	37 100 (†)

Údaje za rok 2012. Zdroj: Eurostat (epp.eurostat.ec.europa.eu)

(†) Hrubý domácí produkt je celková hodnota veškerého zboží a služeb vyprodukovaných v dané zemi za rok. Tento ukazatel se často používá pro vyjádření bohatství dané země. PPS – standard kupní síly – je jednotkou představující identické množství zboží a služeb v každé zemi bez ohledu na cenovou úroveň. Hodnota jedné jednotky PPS odpovídá zhruba 1 euru.

Jednota v rozmanitosti: Evropskou unií tvoří 27 evropských zemí, které sdílejí stejné demokratické hodnoty a zavazují se společně pracovat ve prospěch společného dobra. Tyto státy příměrně uděle pravomoci na společné evropské instituce, aby demokratická rozhodnutí o otázkách celoevropského významu mohla být přijímána na evropské úrovni. EU se zároveň zavazuje k ochraně rozmanitosti evropských kultur a způsobů života. O členství v EU se ucházejí i některé další země. Více informací o Evropské unii najdete na europa.eu.

LEGENDA

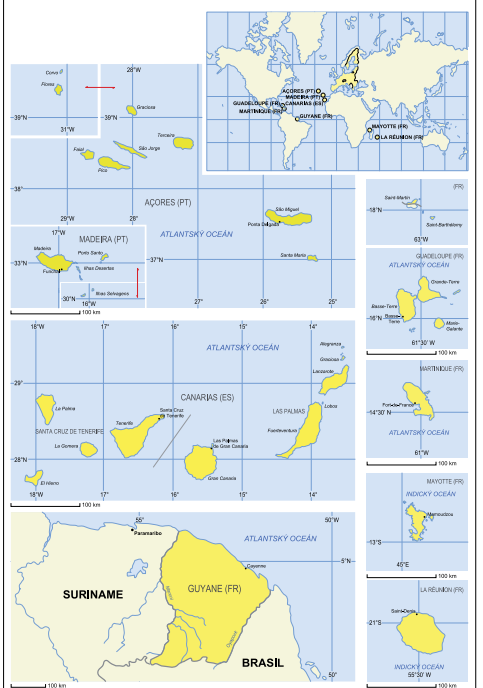
- Členský stát EU
- Kandidátská nebo potenciální kandidátská země
- Ústředí institucí EU
- Státní hranice
- Duplín
- Den Haag
- Bordeaux
- Hlavní město státu
- Sídlo vlády
- Hranice regionů
- Hlavní město regionu
- Hlavní vodní tok

Vydala v lednu 2013
Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Publikace
1049 Brusel
BELGIE

Úřad pro publikace Evropské unie
bookshop.europa.eu
Mapu původně vytvořila společnost Lovell Johns,
www.lovelljohns.com

© Evropská unie, 2013

OSTROVNÍ A ZÁMORSKÁ ÚZEMÍ ČLENSKÝCH STÁTŮ

CESTOVÁNÍ PO EVROPĚ

2013–2014

Evropa je kontinent s tisíciletou historií, bohatým kulturním dědictvím a jedněmi z nejkrásnějších přírodních scenérií na světě. Cestovatel má hodně co objevovat a prozkoumávat a Evropská unie mu to významným způsobem usnadňuje.

Většinu hranic uvnitř EU můžete překročit bez kontrol a díky euru se snáze nakupuje tam, kde je to výhodnější. Zdravotní ošetření je v případě potřeby snadno dostupné a cestovat navíc můžete i se svým psem nebo kočkou. Pokud jezdíte autem, platí váš řidičský průkaz a pojištění vozidla vystavené v jedné zemi EU i ve všech ostatních. Už je také mnohem levnější používat na cestách mobil.

Více informací a užitečných rad najdete spolu s mapou Evropy v této publikaci. Na internetových stránkách „Vaše Evropa“ se dozvíte více o tom, jaká jsou vaše práva, pokud žijete, pracujete a cestujete v různých zemích EU: **ec.europa.eu/youreurope**

Evropský rok občanů 2013 – zapojte se do diskuze:
<http://europa.eu/citizens-2013/cs/home>

Evropská komise

Generální ředitelství pro komunikaci

Publikace

1049 Brusel

BELGIE

Vypracováno v listopadu 2012

© Evropská unie, 2013

Reprodukce je povolena. Pro jakékoli použití nebo reprodukci jednotlivých fotografií je třeba si vyžádat povolení přímo od držitele autorských práv.

Fotografie: Shutterstock

ISBN 978-92-79-26386-6

9 789279 126386

NA-30-12-850-CS-C

doi:10.2775/88930

Úřad pro publikace